

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра економіки та економічної теорії

ГЛОБАЛЬНА МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА

Методичні вказівки
з підготовки до практичних занять з дисципліни

для студентів денної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Тернопіль
ЗУНУ
2022

Глобальна макро- та мікроекономіка: методичні вказівки з підготовки до практичних занять [для студентів денної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / О. П. Шиманська; за ред. д.е.н., проф. В. В. Козюка. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 20 с.

Автор: *Шиманська Оксана Петрівна,*
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ;

Рецензенти: *Куриляк Віталіна Євгенівна,*
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки ЗУНУ

Кирич Наталія Богданівна,
доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та адміністрування
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Відповідальний за випуск: *Козюк Віктор Валерійович,*
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ

Методичні вказівки з підготовки до практичних занять з дисципліни «Глобальна макро- та мікроекономіка» призначені для студентів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» Західноукраїнського національного університету. Методичні вказівки складені за робочою програмою дисципліни «Глобальна макро- та мікроекономіка», містять вступ, програму дисципліни, питання для обговорення під час практичних занять, тести для самоперевірки знань, вимоги та вказівки до виконання комплексного практичного індивідуального завдання, перелік рекомендованих джерел інформації та електронних інформаційних ресурсів.

*Рекомендовано до друку
кафедрою економіки та економічної теорії ЗУНУ
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.)*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ.....	3
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	7
КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ (КПЗ)...	11
ТЕСТИ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ.....	13
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	18
ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	19
ДОДАТОК А.....	20

ВСТУП

Дисципліна «Глобальна макро- та мікроекономіка» є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки у Західноукраїнському національному університеті. Вона спрямована на вивчення теоретичних засад та інструментарію аналізу глобальної економіки, функціонування глобальної макроекономіки як цілісної системи, мікроекономічних закономірностей розвитку глобальної економіки, а також формування комплексних знань щодо функціональних аспектів глобальної торгівлі, глобального регулювання та аналізу впливу глобально-центричних процесів на національні економіки, виявлення засад поведінки глобальних акторів (урядів, центральних банків, фондів суверенного багатства, фінансових компаній), а також закріплення компетентностей щодо аналізу і прогнозування глобальних економічних умов та їх застосування в практичній діяльності.

Практичні заняття покликані поглибити теоретичні та методологічні знання студентів з даного курсу, сприяти набуттю ними навичок прикладного аналізу глобалізаційних процесів. В процесі підготовки до практичних занять та виконання КППЗ студенти зобов'язані працювати з навчальною та науковою літературою, читати статті вітчизняних та іноземних науковців у виданнях Scopus, Web of Science та ін., застосовувати елементи самостійного наукового пошуку. Однією з форм перевірки знань студентів, яка використовується під час проведення практичних занять, є проходження ними онлайн-тестів із групами тем навчальної дисципліни в системі дистанційного навчання Moodle.

Програма дисципліни «Глобальна макро- та мікроекономіка»

Змістовий модуль I.

Теоретичні основи та функціональні складові глобальної економіки

Тема 1. Теоретичні проблеми розвитку процесів глобалізації та формування глобальної економіки (4 години)

Поняття глобалізації та її відмінності від інших станів розвитку світової економіки. Рушійні сили та ознаки глобалізації. Хвилі глобальної інтеграції. Показники оцінки рівня глобалізації економіки. Індивідуальні показники та інтегральні індекси оцінки рівня глобалізованості країн. Дискусії з приводу домінування фінансового та реального факторів в процесах розвитку глобалізації.

Література: 2, 10, 12, 14, 20.

Тема 2. Глобальна торгівля (2 години)

Основні теоретичні підходи до аналізу глобальної торгівлі. Особливості та структурні зміни в глобальній торгівлі. Динаміка глобальної торгівлі та аналіз еластичності. Nowcast глобальної торгівлі. Торгівля, ланцюги постачань та бізнес-клімат: особливості взаємозв'язків. Зв'язок між глобальною торгівлею та глобальною фінансовою інтеграцією. Регіональний аналіз торговельних процесів. Секторний аналіз торговельних процесів. Проблеми приєднання країн з ринками, що виникають, до глобальної торговельної системи. Поняття глобального торговельного режиму.

Література: 3, 5, 9, 10, 11.

Тема 3. Глобальні монетарні процеси (2 години)

Міжнародний валютний устрій та його зв'язок з процесами глобалізації. Проблема «трилеми» як основоположна монетарна модель розвитку процесів глобалізації. Поняття та теорія ключової та світової валюти. Проблеми асиметрії у сфері світових валют. Глобалізація та попит на резервні активи. Проблема гіпертрофії глобальних валютних резервів. Актуальні питання глобальних монетарних реформ. Концепція глобальної ліквідності та аналіз її коливань. Глобальні мікропроцеси в розрізі фаз глобальної ліквідності.

Література: 1, 2, 4, 15-18, 21-23.

Тема 4. Фінансова глобалізація (4 години)

Фінансова глобалізація як наслідок глобальної дерегуляції та інтеграції. Особливості розвитку процесів глобальної інтеграції фінансових ринків. Формування цілісної глобальної фінансової системи. Основні проблеми та суперечності глобальної фінансової інтеграції. Імперфекції глобальних ринків капіталу. Сегментація глобальних ринків капіталу. Потoki капіталу в умовах імперфектних та сегментованих ринків капіталу. Глобалізація та портфельна теорія. Основні варіанти портфельних рішень в глобальних умовах.

Література: 4, 7, 10, 15-17, 23.

Тема 5. Діяльність ТНК, ПІІ та глобальна мікроекономіка (2 години)

ПІІ як домінантна риса глобальної реальної інтеграції. Теоретичні підходи до пояснення ПІІ. Горизонтальна та вертикальна інтеграція в діяльності ТНК. Поняття інвестиційного клімату та його вплив на мотивацію глобальних інвесторів. Теорія конкуренції за місця розташування бізнесу та її значення у поясненні залучення ПІІ. Багатоманітність глобальних компаній. ТНК та проблеми приймаючих країн. Глобальний маркетинг. Проста мікроекономіка глобальних компаній. Глобальні компанії та ринкові структури. Формування системи менеджменту глобальної корпорації. Глобальний фінансовий менеджмент. Глобальна ємність ринку, глобальна точка беззбитковості та глобальний ефект масштабу.

Література: 3, 10, 12, 19, 20.

Змістовий модуль II.

Глобальна макро- та мікроекономіка та економічна політика в глобальних умовах

Тема 6. Глобальна макроекономіка (4 години)

Поняття глобальної макроекономіки та фактори, що забезпечують формування цілісної глобальної макроекономічної системи. Глобальний бізнес-цикл та проблема кореляції національних бізнес-циклів. Глобальний ВВП та питання агрегації. Глобальна інфляція та фактори, що її визначають (глобальна грошова маса, глобальний ВВП-розрив, сировинні ціни тощо). Глобальний ВВП-розрив та національна інфляція. Глобальна інфляція та сировинні ціни. Взаємозв'язок між глобальною інфляцією та глобальними макроекономічними показниками. Глобальні детермінанти поведінки сировинних ринків. Нові можливості та структурні обмеження національної економічної політики в глобальному оточенні. Ефект дисципліни у сфері монетарної та фінансової політики. Вразливість країн до глобально-центричних шоків. Відмінності між національно-центричними і глобально-центричними шоками.

Література: 1, 4, 6, 10, 15, 20, 22.

Тема 7. Глобальна нестабільність та глобальні кризи (4 години)

Поняття та форми прояву глобальної нестабільності. Фінансова та реальна інтеграція та канали передачі імпульсів глобальної нестабільності. Глобальна нестабільність: ендегенний та екзогенний підходи. Феномен складності як причина нестабільності. Типологія глобальних валютних та фінансових криз. Феномен доларизації економіки та його вплив на вразливість національної економіки. Варіанти підвищення ефективності глобального фінансового сектора в умовах глобальної нестабільності.

Література: 2, 4, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 23.

Тема 8. Глобалізація та регіональна інтеграція (2 години)

Регіональна інтеграція як суперечливий супутник глобалізації. Теоретичне підґрунтя регіональної інтеграції. Формування та еволюція теорії оптимальних валютних зон та її значення для пояснення і обґрунтування інтеграційних процесів. Інтеграційні процеси в розрізі регіонів світу: акцент на процесах євроінтеграції. Аналіз валютних союзів в глобальній економіці.

Література: 10, 20.

Тема 9. Глобальне регулювання (2 години)

Глобальне регулювання в контексті глобальної нестабільності та в розумінні інституціонального забезпечення. Основні причини необхідності та моделі глобального регулювання. Проблема легітимності у сфері глобального регулювання. Феноменологія глобальних суспільних благ та механізми їх пропозиції. Огляд інституцій глобального регулювання. Проблеми реформування глобальних інституцій, які здійснюють регулювання. Актуальні

проблеми теорії та практики міжнародної координації монетарної політики. Групи країн (G-7, G-20) та їх роль в процесах імпліцитного глобального регулювання.

Література: 6, 9, 10, 14, 16, 17.

Тема 10. Україна в глобальній економіці (2 години)

Актуальні проблеми трансформації вітчизняної економіки у глобальному контексті. Канали впливу глобалізації на економіку України: типологія та практика аналізу. Вразливість економіки України до глобально-центричних шоків. Варіанти макроекономічної адаптації України до глобально-центричних шоків. Проблеми інтеграційного вибору України в глобальному контексті. Проблеми адаптації до умов глобальної конкуренції.

Література: 4, 10, 15.

Тематика практичних занять

Змістовий модуль I.

Теоретичні основи та функціональні складові глобальної економіки

Практичне заняття № 1, 2

Тема 1. Теоретичні проблеми розвитку процесів глобалізації та формування глобальної економіки (4 години)

Мета: Сформувати знання з фундаментальних принципів функціонування глобальної економіки та аналізу процесів глобалізації, визначення рівня глобалізованості національних економік.

Питання для обговорення:

- 1.1. Поняття глобалізації та її основні риси
- 1.2. Показники оцінки рівня розвитку процесів глобалізації
- 1.3. Хвилі глобальної інтеграції: особливості, подібності, відмінності
- 1.4. Методи глобальних досліджень

Література: 2, 10, 12, 14, 20.

Практичне заняття № 3

Тема 2. Глобальна торгівля (2 години)

Мета: Розвинути теоретичні уявлення про зв'язки між глобальною торгівлею та глобальним реальним та фінансовим сектором на основі чого сформувати знання про принципи функціонування системи глобальної торгівлі та її впливу на національні економіки.

Питання для обговорення:

- 3.1. Теоретичне забезпечення розвитку глобальної торгівлі
- 3.2. Особливості та структурні зміни в глобальній торгівлі
- 3.3. Динаміка глобальної торгівлі та аналіз еластичності. Nowcast глобальної

торгівлі

3.4. Торгівля, ланцюги постачань та бізнес-клімат: особливості взаємозв'язків
Література: 3, 5, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 4

Тема 3. Глобальні монетарні процеси (2 години)

Мета: Сформувати знання щодо змісту, особливостей протікання та інструментарію аналізу глобальних монетарних процесів та виявлення глобально-центричних рис функціонування монетарної моделі світу.

Питання для обговорення:

- 2.1. Глобалізація та еволюція міжнародного валютного устрою
- 2.2. Теорія ключової валюти та сучасні критерії віднесення валют до світових
- 2.3. Проблеми асиметрії у сфері глобальних монетарних процесів
- 2.4. Резервні активи в глобальній економіці: значення та проблема достатності
- 2.5. Проблеми глобальних монетарних реформ

Література: 1, 2, 4, 15-18, 21-23.

Практичне заняття № 5, 6

Тема 4. Фінансова глобалізація (4 години)

Мета: Сформувати знання з фундаментальних принципів фінансової глобалізації та глобальної інтеграції, навчити застосовувати інструментарій макроекономічного аналізу глобальних фінансових процесів та аналізувати їх структурні детермінанти, виявляти особливості портфельних стратегій, обумовлених можливостями глобальної фінансової економіки.

Питання для обговорення:

- 4.1. Поняття та зміст фінансової глобалізації
- 4.2. Глобальна фінансова система: структура та особливості
- 4.3. Глобальна фінансова інтеграція та глобальна фінансова сегментація
- 4.4. Моделі глобальних портфельних рішень

Література: 4, 7, 10, 15-17, 23.

Практичне заняття № 7

Тема 5. Діяльність ТНК, ПІІ та глобальна мікроекономіка (2 години)

Мета: Розвинути розуміння структурних детермінант формування мікроекономічного рівня глобальної економіки, в рамках якого сформувати знання з аналізу глобальних вимірів менеджменту, маркетингу глобальних корпорацій.

Питання для обговорення:

- 5.1. Багатоманітність глобальних компаній
- 5.2. Глобальний маркетинг
- 5.3. Проста мікроекономіка глобальних компаній
- 5.4. ПІІ: теорії та емпірична картина
- 5.5. Глобалізація та інвестиційний клімат

5.6. Глобальний менеджмент та маркетинг. Глобальна ємність ринку. Глобальна точка беззбитковості та ефект масштабу
Література: 3, 10, 12, 19, 20.

Змістовий модуль II.
Глобальна макро- та мікроекономіка та економічна політика
в глобальних умовах

Практичне заняття № 8, 9

Тема 6. Глобальна макроекономіка (4 години)

Мета: Формування знань про макроекономічну цілісність глобальної економіки в аспекті поведінки ключових макроекономічних змінних в розрізі їх особливостей та структурних характеристик, макроекономічну динаміку глобальної економіки та фактори, що її визначають, специфіку інфляційних процесів глобального рівня та її детермінант, можливості та обмеження національної макроекономічної політики в глобальному оточенні.

Питання для обговорення:

- 6.1. Проблеми переходу від моделі глобальної взаємозалежності до моделі глобально-центризму
- 6.2. Кореляція та волатильність національних бізнес-циклів в умовах глобалізації
- 6.3. Глобальна інфляція
- 6.4. Глобальний бізнес-цикл: особливості розгортання
- 6.5. Закономірності взаємодії між фінансовим та реальним секторами в глобальній макроекономічній системі
- 6.6. Мала відкрита економіка в глобальній макроекономічній моделі: можливості та обмеження. Ефект дисципліни

Література: 1, 4, 6, 10, 15, 20, 22.

Практичне заняття № 10, 11

Тема 7. Глобальна нестабільність та глобальні кризи (4 години)

Мета: Розкриття особливостей глобальної економіки як волатильної системи, в якій домінують фінансові та валютно-курсіві форми нестабільності, генерування вмінь аналізувати вразливості глобальної економічної системи до фінансових шоків.

Питання для обговорення:

- 7.1. Поняття та причини глобальної нестабільності
- 7.2. Типологія валютно-фінансових криз
- 7.3. Глобалізація та доларизація
- 7.4. Теоретичні моделі валютної кризи
- 7.5. Теоретичні моделі фінансової кризи

Література: 2, 4, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 23.

Практичне заняття № 12

Тема 8. Глобалізація та регіональна інтеграція (2 години)

Мета: Формування знань щодо процесів регіоналізації як реакції на процеси глобалізації та спосіб пристосування групи країн до вигод від відкритості, розкриття змісту інструментарію аналізу глобалізаційних детермінант існуючих регіональних об'єднань та валютних союзів.

Питання для обговорення:

- 8.1. Регіональна інтеграція: аналіз з позиції країни та глобальної економіки
- 8.2. Теорія і практика регіональної інтеграції
- 8.3. Теорія оптимальних валютних зон як інструмент аналізу інтеграційних процесів
- 8.4. Огляд сучасних процесів регіоналізації у сфері фінансів
- 8.5. Валютні союзи в глобальній економіці

Література: 10, 20.

Практичне заняття № 13

Тема 9. Глобальне регулювання (2 години)

Мета: Розкриття теоретичних принципів побудови системи глобального регулювання та інституціональних засад обмеженості можливостей тих чи інших моделей глобального врядування, формування знань щодо аналізу політичних рішень у сфері регулювання глобальних економічних процесів.

Питання для обговорення:

- 9.1. Необхідність та зміст глобального регулювання
- 9.2. Поняття глобальних суспільних благ
- 9.3. Моделі глобального регулювання
- 9.4. Інституції глобального регулювання та проблеми їх реформування
- 9.5. Групи країн та проблеми координації політики

Література: 6, 9, 10, 14, 16, 17.

Практичне заняття № 14

Тема 10. Україна в глобальній економіці (2 години)

Мета: Розкриття структурних особливостей участі економіки України в процесах глобалізації, формування знань щодо аналізу впливу глобалізації на вітчизняну економіку та розширення уявлень про оптимальний інструментарій економічної політики в аспекті мінімізації впливу глобальних шоків на макропроцеси в Україні.

Питання для обговорення:

- 10.1. Україна в системі глобальних процесів
- 10.2. Канали впливу глобалізації на економіку України
- 10.3. Інтеграційний вибір України з позиції аналізу глобалізаційних процесів

Література: 4, 10, 15.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) та методичні рекомендації до його виконання

КПЗ з «Глобальної макро- та мікроекономіки» призначений для закріплення теоретичних знань у вигляді підготовки та реалізації творчих завдань, спрямованих на розвиток самостійного мислення та вміння на основі застосування емпіричних матеріалів. КПЗ складається з декількох етапних завдань.

Виконання кожного з етапів відбувається у вигляді підготовки, обрахунків, аналізу, формулювання висновків та презентації результатів на практичному занятті.

КПЗ етапу 1. Виберіть Україну та подібну країну та на основі усіх відомих методів оцінки рівня глобалізованості визначте рівень глобалізованості вітчизняної економіки та країни для порівняння. Обґрунтуйте методи, які були застосовані, та зробіть висновки.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

КПЗ етапу 2. Виберіть країну та проаналізуйте ступінь її вразливості до глобальних монетарних та фінансових процесів на основі кореляційно-регресійного аналізу. Поясніть отримані результати.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

КПЗ етапу 3. Виберіть глобальну компанію та проаналізуйте її діяльність на глобальних ринках та в Україні (якщо вона на ньому представлена). Обґрунтуйте вибір компанії та виявіть особливості її глобальної активності.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів.

КПЗ етапу 4. На основі теоретичних знань про глобальну ліквідність та макроекономічні процеси глобального рівня визначте ступінь еластичності зв'язків між останніми та макроекономічними показниками обраної країни.

Кількість варіантів визначається кількістю студентів. Можливий варіант групового підходу, коли група студентів здійснює аналіз по Україні і обраній іншій країні.

КПЗ етапу 5. Відштовхуючись від знань про особливості глобальної нестабільності, проаналізуйте (на вибір протікання) передумови та наслідки Мексиканської, Азійської, Російської, Бразильської, Аргентинської, глобальної фінансової (іпотечний ринок США) та Грецької кризи. Чим вони подібні і чим вони відрізняються від криз, які мали місце в Україні.

Кількість варіантів визначається кількістю груп студентів.

КПЗ етапу 6. Група студентів обирає регіональне об'єднання і здійснює аналіз впливу глобалізації на мотиви його формування та особливості його функціонування в глобальних умовах.

Кількість варіантів визначається кількістю груп студентів.

КПЗ етапу 7. Виявіть особливості впливу глобалізації на види економічних політик в Україні за принципом: одна група студентів – один вид політики. Для розгляду прийміть: монетарну політику; фіскальну політику; промислову політику; політику у сфері дерегуляції; соціальну політику.

Текст КПЗ повинен бути набраний на комп'ютері з одного боку аркушу формату А4, шрифт *Times New Roman*, розмір 14 пунктів, поля: верхнє та нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 10 мм. Кожний блок відокремлюється один від одного. Обсяг реферату 12-15 сторінок через 1,5 інтервали. Закреслення, виправлення, скорочення слів (окрім загальноприйнятих) не допускається.

Титульна сторінка оформлюється за зразком (додаток А).

Нумерація сторінок починається з титульної, але цифра 1 на ній не ставиться. Сторінки нумеруються у нижньому правому куті аркуша. Обов'язковою є нумерація таблиць і рисунків, яка може бути наскрізною.

Наведені у тексті цитати або статистичні дані повинні супроводжуватися відповідними *посиланнями на джерела*, з яких вони взяті, та оформлені у такому вигляді, наприклад, [5, с. 27], де 5 – номер джерела за списком використаної літератури, сторінка 27.

Список використаної літератури, оформлений відповідно до вимог (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloformlennyaspyssykyvkorystanyhdzherel.pdf>), наводиться в кінці викладу матеріалу (джерела наукового характеру, видані за останні 5 років), джерела розташовуються в алфавітному порядку за прізвищем автора (або за відсутності автора за назвою), з наведенням повної назви праці (або статті та назви журналу), видавництва, року видання та загальної кількості сторінок за кожним із джерел.

КПЗ зшивається у папку.

Критерії оцінювання КПЗ містяться в робочій програмі навчальної дисципліни, яка розміщена в дистанційному курсі.

Тести для самоперевірки знань:

Глобалізація – це:

А. Процес, потік сил, які забезпечують конвергенцію, створюють справжній єдиний світ.

Б. Зростаюча економічна взаємозалежність країн усього світу в результаті зростаючого обсягу і різноманіття товарів, послуг і міжнародних потоків капіталу завдяки все більшій дифузії технологій.

В. Все більш тісна інтеграція країн, породжена зниженням витрат транспорту і зв'язку та усуненням штучних перепон на шляху руху товарів, послуг, капіталів, знань через національні кордони.

Г. Процес зближення та інтеграції ринків, під яким розуміють єдину валюту та інтеграцію ринків товарів та факторів виробництва, а також підвищення уніфікованості стандартів і споживчих смаків.

Д. Усі відповіді правильні.

Глобалізація ринків – це:

А. Процес об'єднання історично відокремлених і відмінних між собою національних ринків в один великий ринковий простір.

Б. Інтеграція країн, породжену гігантським зниженням витрат транспорту і зв'язку та усуненням штучних бар'єрів на шляху руху товарів, послуг, капіталів.

В. Економічна взаємозалежність країн всього світу в результаті зростаючого обсягу і різноманіття товарів, послуг.

Яка з ознак властива глобалізації:

А. Звуження закордонної діяльності транснаціональних корпорацій (ТНК).

Б. Відсутність наскрізної взаємодії ринків, яка передбачає «стирання» державних кордонів.

В. Суттєве нарощування торговельної та фінансової відкритості.

Що слугує драйвером процесів глобалізації:

А. Зміни в економічній політиці шляхом лібералізації торгівлі та скасування обмежень щодо мобільності капіталів, технологій, робочої сили.

Б. Суттєве падіння транспортних витрат.

В. Технологічні удосконалення.

Що відображає «економічна глобалізація»:

А. Ступінь залучення країни в міжнародну торгівлю, потоки капіталу, роль транснаціоналізації в економіці країн, регулювання міжнародної торгівлі та потоків капіталу.

Б. Прямі контакти між резидентами тієї чи іншої країни (поїздки за кордон, телефонні дзвінки), залучення громадян до культурного обміну.

В. Щільність мережі дипломатичних представництв та консульств, розміщення штаб-квартир міжнародних організацій на території країни.

Що відображає «соціальна глобалізація»:

- А. Ступінь залучення країни в міжнародну торгівлю, потоки капіталу, роль транснаціоналізації в економіці країн, регулювання міжнародної торгівлі та потоків капіталу.
- Б. Прямі контакти між резидентами тієї чи іншої країни (поїздки за кордон, телефонні дзвінки), залучення громадян до культурного обміну.
- В. Щільність мережі дипломатичних представництв та консульств, розміщення штаб-квартир міжнародних організацій на території країни.

Що відображає «політична глобалізація»:

- А. Ступінь залучення країни в міжнародну торгівлю, потоки капіталу, роль транснаціоналізації в економіці країн, регулювання міжнародної торгівлі та потоків капіталу.
- Б. Прямі контакти між резидентами тієї чи іншої країни (поїздки за кордон, телефонні дзвінки), залучення громадян до культурного обміну.
- В. Щільність мережі дипломатичних представництв та консульств, розміщення штаб-квартир міжнародних організацій на території країни.

У якому випадку вірно відображено обмеження індексних підходів до оцінки глобалізації:

- А. Забезпечують можливість порівнювати ступінь глобалізації країн між собою, а не рівень глобалізації інтегрованих систем та цілісної глобалізованої економіки.
- Б. Доволі часто необґрунтованою є кореляція між субіндексами економічної, соціальної та політичної глобалізації.
- В. Не враховують те, як «великі економіки» впливають на глобальний процес у сфері виробництва й торгівлі, тобто ігнорується вектор зв'язку між країною та глобальною економікою.
- Г. Усі відповіді правильні.

Детермінантами «парадокса Лукаса» є:

- А. Усі відповіді правильні.
- Б. Фінансова нестабільність та дефолти в країнах з низьким рівнем економічного розвитку.
- В. Інституціональна слабкість країн з низьким рівнем економічного розвитку, яка означає втечу капіталів.
- Г. Сегментація фінансової системи, коли низький рівень розвитку фінансового сектора не може гарантувати якості фінансових послуг.

Що передбачає просторовий вимір глобальної фінансової системи:

- А. Інновації у фінансовій індустрії.
- Б. Діяльність інвестиційних фондів.
- В. Діяльність уряду як позичальника.
- Г. Концентрацію фінансової діяльності у певних фінансових центрах.

Чим забезпечується інституціональний вимір глобальної фінансової системи:

- А. Діяльністю інвестиційних фондів, які керують глобальними периферійними стратегіями.
- Б. Функціонуванням глобальних банків.
- В. Діяльністю нефінансових установ, які здійснюють транскордонні запозичення.
- Г. Функціонуванням пенсійних та страхових компаній, які здійснюють управління активами.
- Д. Діяльністю уряду як позичальника.
- Е. Усі відповіді правильні.

Функціональний вимір фінансової глобалізації визначається:

- А. Ринками з фіксованими доходами.
- Б. Ринком золота.
- В. Ринком нерухомості.
- Г. Ринком деривативів
- Д. Ринком, що забезпечує активи asset – backed Securities
- Е. Усі відповіді правильні.

Фінансовий шок – це:

- А. Покращення або погіршення ситуації, пов'язаної зі змінами економічної політики.
- Б. Шок, який генерується на рівні усієї глобальної економіки і передається усім країнам, однак інтенсивність трансмісії його розвитку може різнитись у розрізі країн.
- В. М'яка форма правил ринку, за якої ринкова поведінка учасника раціонального очікування призводить до алокаційного ефекту.

Що таке «глобальний маркетинг»:

- А. Маркетинг, який заснований на інтеграції чи стандартизації маркетингової діяльності на різних географічних ринках.
- Б. Діяльність компаній з орієнтацією на глобальний ринок, потреби якого можна задовольнити стандартизованим товаром, використовуючи подібні маркетингові інструменти.
- В. Концепція стратегічної поведінки фірми в інтегрованій конкурентній ринковій системі світового масштабу, розробка, пропозиція та просування продукту якої здійснюється по всьому світу.
- Г. Усі відповіді правильні.

Який з елементів не характеризує міжнародний монетарний режим:

- А. Відсутність доступу до міжнародної ліквідності.
- Б. Колективний режим валютних курсів.
- В. Колективна система резервних активів.
- Г. Спосіб забезпечення контролю за монетарною експансією усієї системи.
- Д. Спосіб підтримання стабільності монетарного режиму.

Процес підвищення закордонного використання валюти окремої країни – це:

- А. Інтернаціоналізація валюти.
- Б. Зростання відкритості економіки.
- В. Поглиблення глобалізаційних процесів.
- Г. Зростання рівня монополізації.

Виберіть варіант, який не відображає інструменту політики інтернаціоналізації:

- А. Торговельні кредити.
- Б. Підтримка у вигляді рефінансування банкам, які здійснюють закордонну експансію.
- В. Підтримка ліквідності ринку у валюті, що інтернаціоналізується.
- Г. Відкриття депозитів.

Що передбачає ліквідність ринку:

- А. Торгівлю активами, коли їх продаж відбувається без суттєвих втрат для усіх учасників (кінцева ціна угоди суттєво не відрізняється від початкової – bid-ask spread).
- Б. Ситуацію відносно легкого доступу до джерел фінансування (спроможність швидкої мобілізації фінансування і під недискримінаційну величину процентних ставок).

Що не відноситься до типу фондів суверенного багатства:

- А. Дестабілізаційні фонди.
- Б. Стабілізаційні фонди.
- В. Ощадні фонди.
- Г. Резервні інвестиційні фонди.
- Д. Фонди розвитку.

Критерієм, який характеризує корпорацію як транснаціональну, є:

- А. Річний оборот не менше 1 млрд. дол. США.
- Б. Отримання мільярдних прибутків.
- В. Наявність підрозділів у двох і більше країнах.
- Г. Немає правильної відповіді.

Більш високий ступінь розвитку міжнародної економічної інтеграції можливий між:

- А. Країнами, виробнича структура яких диверсифікована.
- Б. Аграрно-сировинними країнами.
- В. Країнами, які виробляють традиційні промислові товари.
- Г. Країнами, які випускають найпростіші споживчі товари.

Показник «умова торгівлі» означає:

- А. Співвідношення індексів експортних та імпорتنих цін.
- Б. Різницю між експортом та імпортом.
- В. Відношення експорту до імпорту.
- Г. Співвідношення цін на промислову і сільськогосподарську продукцію.

На перетині яких елементів формується глобальна фінансова система:

- А. Глобальних ринків і глобальних соціальних мереж.
- Б. Глобальних ринків і глобального врядування.
- В. Глобальних фінансових компаній та глобальних ринків з їх інфраструктурним забезпеченням.

Що розуміють під «ресурсним прокляттям» для сировинних економік:

- А. Тенденцію значно повільнішого загального зростання у порівнянні з країнами-експортерами готової продукції.
- Б. Тенденцію прискореного загального зростання у порівнянні з країнами-експортерами готової продукції.
- В. Тенденцію до посилення синхронізації руху сировинних цін.
- Г. Тенденцію підвищення ефективності публічних фінансів.

Яка з операцій Центрального банку збільшує кількість грошей в обігу:

- А. Центральний банк підвищує обов'язкову норму резервів.
- Б. Центральний банк передає державні облигації населенню і банкам.
- В. Центральний банк підвищує облікову ставку відсотка, під який він видає позики банкам.
- Г. Центральний банк купує державні облигації на відкритому ринку.

Монетарна політика – це:

- А. Дії Центрального банку країни зі зміни пропозиції грошей та доступності кредиту для підтримки стабільності цін, повної зайнятості і доцільних темпів економічного зростання.
- Б. Рішення, що приймаються державою щодо своїх витрат і податків.
- В. Політика встановлення торговельних бар'єрів в міжнародній торгівлі.
- Г. Зміна Центральним банком країни умов торгівлі валютою з метою регулювання курсу національної валюти.

Мотиви втечі капіталу на відміну від мотивів вивозу капіталу характеризуються:

- А. Збереженням свого капіталу.
- Б. Прагненням більш вигідного розміщення активів.
- В. Диверсифікацією інвестиційного портфеля.
- Г. Прагненням внести свій внесок у розвиток країни-реципієнта.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Козюк В. Інституціональні бар'єри антиінфляційної ефективності незалежних центробанків: політико-економічний аналіз // Журнал Європейської економіки. – 2020. – Том 19 (№ 2 (73), квітень-червень). – С. 219-241. URL: <http://jeej.tne.edu.ua/index.php/ukjee/issue/view/188>
2. Козюк В. Монетарна автономія та цінова стабільність у сировинних економіках // Фінанси України. – 2018. – № 7. – С. 7-26.
3. Козюк В., Длугопольський О. Ресурсне прокляття: роль слабких інститутів та кроні-секторів // The Ideology and Politics Journal (Post-Soviet Transit and Demodernization). – 2018. – №1(9). – С. 68-102. URL: <https://ideopol.org/wp-content/uploads/2018/11>.
4. Козюк В. В. Надмірне нагромадження валютних резервів: роль політичних режимів та незалежності центробанків // Фінанси України. – 2020. – № 4. – С. 27-51. URL: http://finukr.org.ua/?page_id=69&lang=ru&mode=view&lang=ru&year=2020&issueno=4
5. Козюк В. Таргетери і не-таргетери інфляції у багатих на ресурси економіках: чи є між ними структурні відмінності? // Банківська справа. – 2018. – №3-4. – С. 3-21.
6. Козюк В. Тенденції екологічного оподаткування в Європі / О. Шиманська, К. Вольний // Світ фінансів. – 2019. – № 4. – С. 8-22. URL: <http://sf.tne.edu.ua/index.php/sf/issue/view/75>
7. Козюк В. Фінансові дисбаланси та макропруденційне регулювання в країнах Центрально-Східної Європи: проактивність чи захисна реакція? // Журнал Європейської економіки. – 2018. – Том 17 (№ 1 (64)). – С. 80-97.
8. Козюк В. В. Цифрові валюти: проблема довіри // Економічна теорія. 2021. №2. С. 93-117. URL: http://etet.org.ua/?page_id=189&mode=view&lang=uk&year=2021&issueno=2
9. Козюк В. Цінова стабільність в сировинних економіках: роль макроекономічних режимів та структурних факторів // Світ фінансів. – 2018. – Випуск 2 (55). – С. 89-107.
10. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. – 314 с.
11. Bacchus J. Trade Links: New Rules for a New World : Cambridge University Press. 2022. 396 p.
12. Collier P. The future of Capitalism: Facing the New Anxieties. Publisher : Harper; 1st Edition. 2018. 256 p.
13. Koziuk, V., Dluhopolskyi, O., Farion, A., & Dluhopolska, T. (2018). Crony Sectors as a Barrier to Economic Well-Being and Ecologization (Case of Ukraine). *Economics and Sociology*, 11(3), 113-132 (doi:10.14254/2071-789X.2018/11-3/7). URL: [http://www.economics-sociology.eu/?602,en_crony-sectors-as-a-barrier-to-economic-well-being-and-ecologization-\(case-of-ukraine\)](http://www.economics-sociology.eu/?602,en_crony-sectors-as-a-barrier-to-economic-well-being-and-ecologization-(case-of-ukraine))
14. Koziuk V. Typology of welfare state, quality of institutions and environmental goods in post-socialist countries / V. Koziuk, Yu. Hayda, O. Shymanska // *Journal of European Economy*, Vol. 18, № 1 (68), January–March 2019, P. 3-19. URL: <http://jeej.tne.edu.ua/index.php/enjee/article/view/1358>
15. Koziuk V. Independence of Central Banks, Inflation and Fractionalization of Society in Post-socialist Countries // *Journal of European Economy*, Vol. 18, № 2 (69), April–June, 2019, P. 226-24. URL: <http://jeej.tne.edu.ua/index.php/enjee/article/view/1379>
16. Koziuk, V. (2021). Does political regime matter for abnormal hoarding of international

exchange reserves? *Journal of International Studies*, 14(2), 208-227.
doi:10.14254/2071-8330.2021/14-2/14. URL:
<https://www.proquest.com/openview/59c0b1c13ff5c80f648f3618bc49dd4a/1?pq-origsite=gscholar&cbl=4560798>

17. Koziuk V. Institutional barriers to the anti-inflation efficiency of independent central banks: a political-economic analysis // *Journal of European Economy*, Vol. 19, № 2 (73), April–June, 2020, P. 203-223. URL: <http://jeej.tneu.edu.ua/index.php/enjee/issue/view/JEE>
18. Koziuk V. Role of Gold in Foreign Exchange Reserves of Commodity Exporting Countries // *Journal of European Economy*, Vol. 20, № 2 (77), April–June, 2021, P. 211-232. URL: <http://jeej.wunu.edu.ua/index.php/enjee/article/view/1504/1495>
19. Lowe P. Transnational & Multinational Corporations in the Global Economy: Globalisation and the Impacts of TNCs & MNCs for A Level & IB Geography, 4th Edition. 2020. 202 p.
20. Mazzukato M. Mission Economy: A Moonshot Guide to Changing Capitalism. Publisher : Harper Business 2020. 272 p.
21. Viktor Koziuk (2021). Confidence in digital money: Are central banks more trusted than age is matter?. *Investment Management and Financial Innovations*, 18(1), 12-32. doi:10.21511/imfi.18(1).2021.02. URL: <https://businessperspectives.org/journals/investment-management-and-financial-innovations/issue-373/confidence-in-digital-money-are-central-banks-more-trusted-than-age-is-matter>
22. Viktor Koziuk (2021). Is a Central Bank's Independence Doomed in a Time of Populism? Sovereignism vs Institutional Quality // *The Ideology and Politics Journal*. №1(17). P. 275-300: <https://www.ideopol.org/category/current-issue/>
23. Viktor Koziuk (2022). What do cross-country Bitcoin holdings tell us? Monetary and institutional discontent vs financial development. *Investment Management and Financial Innovations*, 19 (1), 168-185. doi:10.21511/imfi.19(1).2022.13. URL: <https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/investment-management-and-financial-innovations/issue-398/what-do-cross-country-bitcoin-holdings-tell-us-monetary-and-institutional-discontent-vs-financial-development>

Електронні інформаційні ресурси

Установа, організація, дослідницький центр	Адреса Веб-сайту
Міжнародний валютний фонд	www.imf.org
Банк міжнародних розрахунків	www.bis.org
Світовий банк	www.worldbank.org
ООН	www.un.org
UNCTAD	www.unctad.org
Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР)	www.oecd.org
Інститут міжнародної економіки	www.iie.com
Інститут Катона	www.cato.org
Центр досліджень глобального розвитку	www.cgdev.org
Мережа глобального розвитку	www.gdn.int
Центр досліджень глобалізації	www.globalresearch.ca
Центр досліджень глобалізації, врядування та конкурентоспроможності	www.cggc.duke.edu
Національний банк України	www.bank.gov.ua
Міністерство фінансів України	www.minfin.gov.ua

Додаток А
Зразок оформлення титульної сторінки КПЗ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ**

Кафедра економіки та економічної теорії

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

**з дисципліни
“Глобальна макро- та мікроекономіка”**

Виконав: студент групи
ЕУБ-31
Шимків Віталій
Перевірила: к.е.н., доцент
Шиманська О.П.

Тернопіль – 2022

Навчально-методичне видання

Шиманська Оксана Петрівна

ГЛОБАЛЬНА МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА

**Методичні вказівки
з підготовки до практичних занять з дисципліни**

для студентів денної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Підписано до друку 30 серпня 2022 р.
Формат 60х90/8. Гарнітура Times.
Папір офсетний. Друк на дублюванні.
Ум.-друк. арк. 1,16. Обл.-вид. арк. 1,37.
Зам № 044-22. Тираж 50 прим.

Західноукраїнський національний університет
вул. Львівська, 11а, м. Тернопіль, 46009

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК № 7284 від 18.03.2021 р.*